

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา กับหลักศีลธรรมของพุทธศาสนา
เถรวาท ที่ศึกษาเฉพาะนักศึกษาปริญญาตรี 3 สถาบันการศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จากการศึกษาที่
ได้กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. บริบททางสังคมอันเป็นเหตุให้ที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา พบปัจจัยของบริบททางสังคมอันเป็นเหตุให้ที่มี
เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา ได้แก่

1.1 ระดับการศึกษาของบิดามารดา

จากการศึกษาพบว่า ครอบครัวที่บิดามารดาจบระดับการศึกษาสูงจะแปรผันตรงกับการเห็น
ด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เนื่องจากว่าครอบครัวของนักศึกษาที่บิดา
มารดาการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในสังคมเมืองต้อง
เร่งรีบทำงานหาเงิน ทำให้ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรเท่าที่ควร ความสัมพันธ์กันในครอบครัวจึงมี
น้อย ซึ่งจะแตกต่างจากสังคมชนบทที่ครอบครัวมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีเวลาให้
ครอบครัวมากกว่า ประกอบกับการยึดมั่นในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีมากกว่าสังคม
เมืองอีกด้วย

1.2 ความห่างไกลจากผู้ปกครอง

จากความจำเป็นที่ต้องมาศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มักจะพักอาศัยตามหอพัก เพื่อ
ความสะดวกในการเดินทางไปศึกษา จึงทำให้ห่างไกลจากผู้ปกครอง ด้วยเหตุนี้นักศึกษาจึงมีอิสระ
มากขึ้น อีกทั้งหอพักไม่ได้แยกแบ่งเป็นหญิงเป็นชาย และกฎระเบียบของหอพักก็ไม่เข้มงวดพอ
ดังนั้น โอกาสที่นักศึกษาทั้งหญิงและชายจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น จึงทำให้โอกาสเสี่ยงที่จะมี
เพศสัมพันธ์กันของนักศึกษาจึงมีมากขึ้นไปด้วย

1.3 เศรษฐกิจภายในครอบครัว

ทั้งนักศึกษาหญิงและชาย ได้ให้ข้อมูลว่า ต่างก็มีฐานะปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาจะมีระดับการศึกษาที่สูงหรือต่ำ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เศรษฐกิจภายในครอบครัว หรือฐานะทางบ้าน ไม่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา

1.4 วัฒนธรรมทางสังคม และทฤษฎีเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของสังคม

วัฒนธรรมทางสังคม และทฤษฎีเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของสังคม มี 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรก มองว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดีและยังไม่ยอมรับในสังคม เพราะถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม กลุ่มที่สอง มองว่าเป็นเรื่องปกติ เป็นกลุ่มที่มีมากที่สุด กลุ่มนี้ให้เหตุผลของความเคยชินเนื่องจากพบมากในสังคม กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โดยให้เหตุผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป เป็นต้น

ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นเองมองว่าเป็นเรื่องปกติ แต่ในกลุ่มผู้ใหญ่ หรือกลุ่มของผู้ปกครองนั้นมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษาถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการละเมิดต่อบรรทัดฐานทางสังคม

1.5 สถานบันเทิง

เพราะทุกวันนี้ได้เกิดขึ้นมากมายทั้งในตัวเมืองและรอบๆมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษามีโอกาสจับกลุ่มมั่วสุมกันเสพสิ่งมีนเมา นับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา

1.6 สื่อ

เป็นสิ่งที่นักศึกษาคิดว่ามีอิทธิพลมากที่สุด และเป็นสาเหตุที่สำคัญมากที่สุดต่อการมีเพศสัมพันธ์ในนักศึกษาหญิงและชาย ทั้ง 3 สถาบัน

- ในนักศึกษาชาย เรียงจากมากไปหาน้อย 1) สื่อ 2) ความอยากรู้อยากลอง 3) สังคมสิ่งแวดล้อม 4) ถือว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ 5) ค่านิยม

- ในนักศึกษาหญิง เรียงจากมากไปหาน้อย 1) สื่อ 2) ความอยากรู้อยากลอง 3) สังคมสิ่งแวดล้อม 4) ค่านิยม 5) ความห่างไกลจากผู้ปกครอง

และจากการศึกษาทำให้ได้ทราบถึงทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและความคิดเห็นต่อค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา ดังต่อไปนี้

- 1) ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา แบ่งได้ 3 กลุ่ม ได้แก่

ทศนะเชิงบวก เป็นกลุ่มที่มองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เป็นเรื่องที่ดี เพราะเป็นการศึกษาเรียนรู้ซึ่งกันและกันก่อนแต่งงาน อีกทั้งยังถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลซึ่งเป็นสิ่งที่ห้ามกันไม่ได้

ทศนะเชิงลบ เป็นกลุ่มที่มองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เป็นเรื่องที่ไม่ดี เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพราะยังอยู่ในวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียน ยังไม่มีความรับผิดชอบเพียงพอ และขัดกับวัฒนธรรมประเพณี

ทศนะปกติ เป็นกลุ่มที่มองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เป็นเรื่องปกติ และเป็นเรื่องธรรมดา กลุ่มนี้อ้างเหตุผลการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางสังคม เช่น ความเคยชินยุคสมัยใหม่ เป็นต้น

- 2) ความคิดเห็นต่อค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่หนึ่ง เห็นด้วยกับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เพราะถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล และสภาพทางสังคมเปลี่ยนไป

กลุ่มที่สอง เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เป็นเรื่องปกติ ให้เหตุผลเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล และสภาพทางสังคมเปลี่ยนไป

กลุ่มที่สาม ไม่เห็นด้วยกับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา เพราะมองว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น การทำแท้ง การติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น และถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ทั้งทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและความคิดเห็นต่อค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษานั้น เป็นการเกิดขึ้นของวัฒนธรรมใหม่ที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน(ค่านิยม)เป็นเรื่องปกติในกลุ่มนักศึกษา เพราะมีสาเหตุมาจากสื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต รวมถึงการให้ค่าแก่สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเป็น จึงทำให้นักศึกษาเห็นว่าตนเองมีสิทธิที่จะทำอะไรต่างๆได้ตามที่ตนต้องการโดยเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่เพราะใครๆก็มีสิทธิของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกันได้ เพียงแค่มีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการติดเชื้อโรคทางเพศ และต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่คือเรียนให้จบ เท่านั้นเป็นพอ

2. หลักศีลธรรมในพุทธศาสนาเถรวาท

ศีลธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดั่งงามทางกาย วาจา, ความประพฤติที่ดี ที่ชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน, การละเว้นจากความชั่ว

สำหรับหลักศีลธรรมพระพุทธเจ้า ได้แสดงไว้หลายชั้นหลายระดับเพื่อให้เหมาะกับปัจเจกบุคคลและอุปนิสัยของมนุษย์ที่มีสูงต่ำต่างกัน ดังนี้

1. ศีลธรรมระดับพื้นฐาน ได้แก่ ศีล 5
2. ศีลธรรมระดับกลาง ได้แก่ ศีล 10 หรือ กุศลบท 10
3. ศีลธรรมระดับสูง ได้แก่ มรรค 8

ส่วนคำว่า “กาม” นั้น ในความหมายของพระพุทธศาสนามีความหมายที่กว้างมากและครอบคลุมถึงกามสุขุมิจาจาร ซึ่ง “กาม” หมายถึง เป็นความรู้สึกในใจ เช่นความรู้สึกใคร่, ความปรารถนา, ความอยาก, ความต้องการเป็นต้นและยังรวมความหมายถึงสิ่งที่เราอยากหรือสิ่งที่ใจรู้สึกได้ เช่น สิ่งที่น่าใคร่, สิ่งที่น่าปรารถนา, สิ่งที่ต้องการเป็นต้น อีกทั้งกามยังมีความหมายที่เป็นกลางๆ คือ ดีก็ได้ ชั่วก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำที่มาประกอบ

และ “กาม” แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. “วัตถุกาม” คือ สิ่งที่เป็นวัตถุเป็นสังขของ สิ่งที่เป็นรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ สิ่งที่น่าใคร่ น่าพอใจ 2. “กิลесกาม” คือ ตัวจิตที่เข้ายึดมั่นถือมั่น ในวัตถุกามนั้นจึงเกิดกิเลสขึ้นมาได้ ซึ่ง “กาม” เกิดจากองค์ประกอบสำคัญ คือ อายตนะภายใน (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) อายตนะภายนอก (รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ อารมณ์) และวิญญาณประจวบเข้ากันกลายเป็นการติดต่อกับโลกภายนอก เรียกว่า ผัสสะ และผัสสะนี้เองคือ เหตุของการเกิดกาม

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา กับหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาเถรวาท ในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวสรุปเน้นถึงหัวข้อศีลธรรมทางพุทธศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการสอดคล้องกับเรื่องที่ได้ทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ ศีล ข้อที่ 3 กามสุขุมิจาจารา เวรมณี ดังต่อไปนี้

“กามสุขุมิจาจาร” หมายถึง ความประพฤติดีกในกามทั้งหลาย ความผิดประเวณี

“เวรมณี แปลว่า” เจตนาที่ทำให้เว้น หรือ เจตนาที่ตรงข้าม

ดังนั้น ความหมายของคำว่า กามสุขุมิจาจารา เวรมณี หมายถึง เว้นจากการประพฤติดีกในกาม เว้นจากการล่วงประเวณี หรือ เจตนางดเว้นจากการประพฤติหรือการดำเนินชีวิตของตนโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง ไม่ละเมิดกรรมสิทธิ์ในบุคคลผู้เป็นที่รักของผู้อื่น รวมทั้งไม่ผิดประเวณีทางเพศไม่ประพฤตินอกใจคู่ครองของตนเองแต่มีใจมั่นคงในคู่ครองของตน

ศีลข้อนี้จะขาดได้ต้องประกอบด้วยองค์ 4 องค์ คือ

- 1) อกมนียวัตถุ ได้แก่ สตรีหรือบุรุษที่ไม่ควรละเมิดล่วงเกิน
- 2) จิตคิดจะเสพ

3) มีความพยายามในการเสพ

4) ยังมรรค คือ อวัยวะสืบพันธุ์ให้ถึงกัน

เมื่อกระทำครบทั้ง 4 ข้อนี้คือถึงจะขาด แต่ถ้าไม่ครบก็เป็นเพียงแค่ต่างพร้อย

ส่วนอคมนียวัตถุ แบ่งแยกชายหญิงที่ไม่ควรล่วงละเมิดประเวณี 20 จำพวก ได้แก่

- 1) หญิงที่ยังไม่มีสามี มี 8 จำพวก
- 2) หญิงที่เข้าข่ายเป็นภรรยา มี 2 จำพวก
- 3) หญิงที่มีสามีแล้ว 10 จำพวก

ในอฏฺฐสาลินี ได้กล่าวถึงข้อห้ามศีลข้อนี้ดังนี้

1) หญิงต้องห้ามสำหรับชายที่ไม่ควรละเมิดล่วงเกิน มี 3 จำพวก ได้แก่

- 1.1 หญิงที่มีสามี (หรือหญิงที่มีเจ้าของในฐานะเจ้าของสัมพัศ)
- 1.2 หญิงที่มีผู้พิทักษ์รักษา (หรือหญิงที่มีผู้ปกครองคุ้มครองอยู่)
- 1.3 หญิงจารีตต้องห้าม เช่น แม่ ย่า ยาย ทวด ลูก หลาน พี่ ฯลฯ

หญิงทั้ง 3 ประเภทข้างต้น ชายใดประพฤติกล่วงละเมิดจะโดยยินยอมหรือไม่ยินยอมก็ตามศีลย่อมขาด

2) ชายต้องห้ามมิให้ล่วงละเมิดสำหรับฝ่ายหญิงในบาลีเรียกว่า “อคมนียวัตถุ” หากหญิงใดล่วงละเมิดเข้ายอมผิดศีลข้อ 3 มี 2 จำพวก ได้แก่

- 2.1 ชายอื่นทุกคน นอกจากสามีของตน สำหรับหญิงที่มีสามี
- 2.2 ชายจารีตต้องห้าม คือ ชายที่เป็นญาติใกล้ชิดกัน เช่น พ่อ พี่ชาย น้องชาย ปู่ ตา

ลูกชาย หลานชาย และชายที่เป็นนักรบวช เช่น ภิกษุสามเณร นักบวชในศาสนาอื่น

แต่ในปัจจุบันนี้หญิงบางจำพวกไม่ปรากฏให้เห็นแล้ว เช่น หญิงเชลย ดังนั้นสามารถย่อความไว้เหลืออยู่ 2 ประเภท คือ

1) หญิงที่มีเจ้าของในฐานะผู้ปกครองดูแล มีอยู่ 8 จำพวก อาจจะเป็นหญิงที่เป็นบุตรสาว หลานสาวที่อยู่ในการปกครองของบิดามารดา พี่น้อง ญาติ เป็นต้น

2) หญิงที่มีเจ้าของในฐานะเจ้าของสัมพัศ ได้แก่ ได้แก่หญิงที่เป็นภรรยา รวมถึงหญิงที่เป็นคู่หมั้นด้วย

ส่วนการพิจารณาโทษว่ามีโทษมากโทษน้อยมีกฎเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ประการคือ

1) กำหนดด้วยตัวบุคคล เช่น หญิงชายผู้นั้นเป็นผู้ทรงศีล มีโทษมาก หญิงชายผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีศีล มีโทษน้อย

2) คือกำหนดด้วยเจตนา คือ มีเจตนาประกอบด้วย มีเจตนาราคะแรงกล้ามาก มีโทษมาก มีเจตนาราคะไม่แรงกล้ามีโทษน้อย

3. วิเคราะห์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา และการแก้ไข้ปัญหา

3.1 ความรู้ ความเข้าใจและบทบาทของศีลธรรมในนักศึกษา

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาได้ให้ความหมายของศีลธรรม ไปในทิศทางเดียวกัน คือ ศีลธรรมเป็นเรื่องของความดีงาม เป็นสิ่งที่ควรยึดถือปฏิบัติ และยอมรับว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในหลักศีลธรรมในระดับปานกลาง และเคร่งครัดพอสมควร สำหรับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อศีลธรรมนั้น โดยรวมแล้วนักศึกษามองว่าศีลธรรมเป็นเรื่องดีงาม เป็นสิ่งที่ทำให้สังคมอยู่กันอย่างสงบสุข

ส่วนบทบาทของศีลธรรมนั้นนักศึกษาส່วนใหญ่มองว่า คนเป็นสาเหตุที่ทำให้ศีลธรรมเสื่อม เพราะปฏิบัติกันน้อยลง คนเลยเสื่อมพลอยทำให้ศีลธรรมเสื่อมไปด้วย แต่ก็มีนักศึกษบางกลุ่มที่เห็นขัดแย้งต่อความคิดเช่นนี้โดยให้เหตุผลว่า ศีลธรรมเป็นสิ่งดีงามและศีลธรรมไม่เคยเสื่อม เพราะคนไม่ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมจึงทำคนเสื่อม แต่คนไม่สามารถทำให้ศีลธรรมเสื่อมได้ เพราะศีลธรรมมีความดีงามอยู่ในตัวเอง นักศึกษาในกลุ่มนี้มีจำนวนรองลงมาจากกลุ่มแรก ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุดให้ความคิดเห็นว่า ในสังคมทุกวันนี้ คนไม่ค่อยจะปฏิบัติตามหลักศีลธรรมแล้ว ดังนั้นจะตัดศีลธรรมบางข้อออกไป กลุ่มนี้มองว่าไม่จำเป็นต้องมีศีลเพราะเห็นว่าสังคมนั้นมีการผิดลูกผิดเมีย การละเมิดของบุคคลอื่นเป็นเรื่องธรรมดา

3.2 ทัศนคติของนักศึกษาต่อการเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับหลักศีลธรรมของพุทธศาสนา

พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังเข้าใจผิดและไม่มีความเข้าใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งศีลข้อที่ 3 กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี ดังจะเห็นได้จากเหตุผลที่ว่า “ไม่ได้ไปผิดลูกผิดเมียใคร” ซึ่งคำว่า ผิดลูกผิดเมียที่นักศึกษากลุ่มนี้เข้าใจหมายถึง บุคคลที่แต่งงานแล้ว หรือบุคคลที่มีลูกแล้ว หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า ไม่ได้เป็นชู้กับใครเพราะมีเพศสัมพันธ์กับแฟนตัวเอง และยังมีเหตุผลอื่นๆที่อ้างว่าไม่เป็นการละเมิดศีลข้อที่ 3 เช่น สิทธิส่วนบุคคล การสมยอมหรือยินยอม ความรัก เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนมากไม่มีความเข้าใจเรื่องศีลธรรมของพุทธศาสนาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะ ศีลข้อที่ 3 กาเมสุมิฉนจารา ซึ่งตามหลักพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงศีลข้อนี้ไว้ว่า กาเมสุมิฉนจารา เรมณิ หมายถึง เจตนาถว้นจากการประพฤติหรือการดำเนินชีวิตของตนโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง ไม่ละเมิดกรรมสิทธิ์ในบุคคลผู้เป็นที่รักของผู้อื่น รวมทั้งไม่ผิดประเวณีทางเพศ ไม่ประพฤตินอกใจคู่ครองของตนเองแต่มีใจมั่นคงในคู่ครองของตน และศีลข้อนี้จะขาดได้ต้องประกอบด้วยองค์ 4 องค์ คือ 1) อคมณียัตถุ ได้แก่สตรีหรือนุรุษที่ไม่ควรละเมิดล่วงเกิน 2) จิตคิจะเสพ 3) มีความพยายามในการเสพ 4) ยังมรรค คือ อวัยวะสืบพันธุ์ให้ถึงกัน

จะเห็นได้ว่าศีลข้อนี้ครอบคลุมความประพฤติในการละเมิดประเวณีไว้อย่างชัดเจน แต่ทั้งนี้บางกลุ่มที่เป็นส่วนน้อยมากที่รู้ดีกว่าศีลข้อ 3 นั้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวันอีกต่อไปเพราะเห็นว่าในสังคมปัจจุบันไม่ปฏิบัติตามศีลข้อ 3 กัน

สรุปแล้วตามหลักศีลข้อ 3 เรื่องการอยู่ก่อนแต่งหรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่จะผิดศีลธรรมทั้งสิ้น โดยหากจะพิจารณาจากเรื่องหญิงต้องห้าม 20 จำพวก จะเห็นได้ว่านอกจากหญิง 12 จำพวกที่มีเจ้าของแล้ว หญิงเหลืออีก 8 จำพวกก็ล้วนมีผู้คุ้มครองรักษาไม่ว่าหญิงนั้นจะมีเพียงบิดา มารดา มีเพียงแม่พี่น้องเพียงคนเดียว ก็ถือว่าหญิงนั้นมีผู้รักษา หากไม่มีบุคคลเหล่านี้ แต่หญิงนั้นมีญาติ คนในวงศ์ตระกูล มีผู้ปกครอง หรือยังไม่บรรลุนิติภาวะก็ถือว่ามีความหมายรักษา กล่าวคือ หญิงเหล่านี้ถือเป็นหญิงต้องห้ามสำหรับชายนั่นเอง ชายมีเพศสัมพันธ์กับหญิงเหล่านี้ แม้จะเกิดด้วยความเต็มใจก็ถือว่าได้ละเมิดศีลข้อที่ 3 เพราะเป็นการล่วงละเมิดหญิงที่มีผู้รักษาอยู่ ส่วนฝ่ายหญิงแม้ไม่ละเมิดศีล แต่ก็ทำให้ศีลนั้นค้างปรอย และเป็นการประพฤติผิดศีลธรรม ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานส่วนใหญ่แล้วล้วนแต่เป็นการประพฤติผิดศีลข้อที่ 3 ทั้งสิ้น

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษานั้น ผู้วิจัยมองว่าการให้ความรักความอบอุ่น การเสริมสร้างความสัมพันธ์กันภายในครอบครัว และการได้มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดานั้นถือว่าเป็นปัจจัยแรกสุดที่ควรกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรม รวมไปถึงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องการมีเพศสัมพันธ์นั้นวัยรุ่นยังควรที่จะได้รับการอบรมอย่างดี เพราะในสังคมไทยมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษานั้น ยังถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้จะมีให้เห็นอยู่มาก แต่โดยส่วนใหญ่แล้วก็ยังไม่ค่อยจะยอมรับกับพฤติกรรมดังกล่าว

อีกประการหนึ่ง ผู้วิจัยมองว่า สื่อ มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ และค่านิยมของนักศึกษา โดยสื่อจะเป็นตัวส่งเสริม กระตุ้นให้นักศึกษามีความอยากรู้อยากลองมากขึ้น เช่น การรับวัฒนธรรมต่างชาติที่มาจากสื่อ ไม่ว่าจะเป็นการโอบกอด หรือการแสดงความรักโดยการจูบในที่สาธารณะ

และโดยเฉพาะค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เหล่านี้ล้วนมาจากสื่อ และจากการศึกษานั้น ผู้วิจัยพบว่า สื่อที่มาเป็นอันดับแรกสำหรับนักศึกษา ได้แก่ สื่อทางอินเทอร์เน็ต เพราะสะดวกและง่ายต่อการบริโภคชนิดนี้ ซึ่งจะเห็นได้จากร้านอินเทอร์เน็ต คาเฟ่ ที่มีอยู่มากมายรอบมหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้วิจัยมองว่ากลุ่มที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต หรือ ผู้ปกครองเอง ควรที่จะเพิ่มความเข้มงวด และช่วยกันดูแลให้คำแนะนำในการบริโภคสื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

ส่วนเรื่องของศีลธรรมนั้น จากปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ในปัจจุบันมักจะเป็นการทำตามพิธีกรรมทางศาสนา โดยจะเห็นได้จากเมื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา พุทธศาสนิกชนจะกล่าวอาราธนาศีล 5 แล้วพระให้ศีลโดยกล่าวเป็นภาษาบาลี ฆราวาสกล่าวตาม ซึ่งส่วนมากแล้วกล่าวตามพระแล้วก็จบแค่นั้นไม่ได้นำมาปฏิบัติใช้อย่างจริงจัง และอีกปัญหาหนึ่งคือผู้สอนศาสนากับคนรุ่นใหม่หรือเยาวชนส่วนใหญ่ยึดกระบวนทัศน์ (ความเชื่อพื้นฐานที่มีในจิตใจของมนุษย์ทุกคน) ที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้สอนศาสนายังคงยึดกระบวนทัศน์นิกายที่เชื่อในวจนศูนย์นิยมคือ เชื่อในเหตุผล กฎเกณฑ์ ทฤษฎีขนบธรรมเนียมประเพณี การสอนศาสนาจึงต้องสอนตามกฎ หรือประเพณีที่มีมา เช่น ต้องมีการให้ศีลก่อนทำพิธีทุกครั้ง แต่คนรุ่นใหม่จะมีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเองโดยยึดความพอใจเป็นเกณฑ์ โดยถือเป็นสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก ดังนั้นผู้วิจัยมองว่า แนวทางการสอนศีลที่เหมาะสมกับการสอนศีลธรรมในยุคนี้คือ ต้องสอนในแบบ หลังนวนิยมยุคสายกลาง หรือลัทธิหรือสร้างใหม่ (The Moderate Postmodernism or Postmodern Reconstructionism) โดยการย้อนอ่านทุกสิ่งไม่ทิ้งอะไรเลยแล้วเลือกสิ่งที่ดีมีประโยชน์มาสร้างระบบใหม่ให้แก่ตน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ในขณะเดียวกันก็เคารพความคิดของผู้อื่นด้วย อีกทั้งในการสอนศีล 5 แบบปรัชญาหลังนิกายสายกลางเป็นยังการเชื่อมต่อหรือปรับกระบวนทัศน์ของคนรุ่นใหม่กับคนยุคเก่าให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันเพื่อให้เห็นความเป็นจริงของชีวิตที่แท้จริงในแบบไม่ยึดมั่นถือมั่น ซึ่งจะเป็สิ่งสนับสนุนให้แต่ละบุคคลใช้การวิเคราะห์ หลักศีลธรรมทางพระพุทธศาสนาไม่ยึดติดกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่จะให้นักศึกษาสามารถทดสอบหลักศีลธรรมด้วยตนเองและสามารถเลือกที่จะไปปฏิบัติได้

และประการสุดท้ายคือ บทบาทของพระสงฆ์ พระภิกษุสงฆ์จะต้องสร้างบทบาทจะต้องแสดงศักยภาพของสถาบันสงฆ์ให้ชัดเจน โดยการแนะนำปัจเจกบุคคลอย่างถูกต้องและแม่นยำในกฎของศีลธรรม และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้มากพอที่จะสามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักศีลธรรมต่างๆ ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งได้อีกด้วย

จะเห็นได้ว่า การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับหลักศีลธรรม ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายต่างต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งนี้ก็เพื่อความสงบสุขสืบไป

4. ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่น่าจะทำการศึกษาคือ ประเด็นเกี่ยวกับ อิทธิพลของศีลธรรมว่ามีบทบาทมากน้อยเพียงใดต่อการยับยั้งชั่งใจในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษา

อีกประเด็นต่อมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับ การศึกษาวิจัยจากมุมมองผู้ปกครองของนักศึกษา เพื่อทดสอบทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของบุตรธิดา ว่ามีความคิดเห็นเช่นไร

ประเด็นสุดท้าย เป็นประเด็นที่เกี่ยวกับ การแก้ไขปัญหาทางด้านศีลธรรมในนักศึกษา กับบริบทของสังคมสมัยใหม่ที่มีโครงสร้างทางสังคมซับซ้อนมากกว่าศีลชั้นพื้นฐานจะครอบคลุมถึงได้อย่างไร